

KLAGANDE

Instoria Sweden AB, 556930-2606

Ombud: Joakim Wittkull
Skeppsbron 20
111 30 Stockholm

MOTPART

Skatteverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 31 maj 2017
i mål nr 6900-17, se bilaga A

SAKEN

Inkomstbeskattning beskattningsår 2014 m.m.

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten avslår överklagandet.
2. Kammarrätten fastställer förvaltningsrättens beslut om sekretess och förordnar med stöd av 43 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) att bestämmelserna i 27 kap. 1 och 4 §§ samma lag ska fortsätta att vara tillämpliga på de uppgifter om enskilds ekonomiska förhållanden som lagts fram vid kammarrättens förhandling inom stängda dörrar och som inte har tagits in i denna dom.
3. Kammarrätten beviljar Instoria Sweden AB ersättning för kostnader i kammarrätten med 25 000 kr.

YRKANDEN M.M.

Instoria Sweden AB (bolaget) yrkar att kammarrätten upphäver Skatteverkets beslut den 22 december 2016 och medger bolaget avdrag för räntekostnader i enlighet med inlämnad deklARATION. Bolaget vidhåller sitt yrkande om ersättning för kostnader i förvaltningsrätten samt yrkar ersättning för kostnader i kammarrätten med 659 330 kr exklusive mervärdesskatt.

Bolaget, som även åberopar ett utlåtande av A.A., professor i redovisning och finansiering vid Handelshögskolan i Stockholm, anför bl.a. följande. Skuldförhållandet har inte medfört att intressegemenskapen har fått en väsentlig skatteförmån. Räntenivåskillnaden mellan Investor AB:s (Investor) externa upplåning och interna utlåning utgör i sig ingen skatteförmån. Inte heller det förhållandet att lånen inte har amorterats och att räntorna har kapitaliserats innebär någon skatteförmån. Det är först om den interna räntevinsten på något sätt har ”hanterats” skattemässigt som det kan anses vara fråga om en förmån. Investor har varken utnyttjat sitt underskott eller de särskilda beskattningsreglerna för investmentföretag på ett sådant sätt att en skatteförmån har uppkommit. Det finns heller ingen grund för påståendet att den ränteintäkt som slutligen har hamnat hos Investor är att jämställa med ett koncernbidrag och att koncernbidragsreglerna därmed har kringgåts. Permobilkoncernen skulle ha belastats med räntekostnader motsvarande de aktuella även om lånet hade varit externt och dessa räntekostnader skulle ha kunnat kvittas mot koncernbidrag på samma sätt som nu har skett.

Även om intressegemenskapen skulle anses ha fått en väsentlig skatteförmån är inte denna det huvudsakliga skälet till att det aktuella skuldförhållandet har uppkommit.

Förvaltningsrätten har tillämpat den i förarbetena angivna presumptionsregeln för investmentbolag felaktigt. Det är ostridigt att

presumtionen är tillämplig vilket innebär att det är Skatteverket som har bevisbördan för att skuldförhållandet har uppkommit för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån.

Mot de av Skatteverket åberopade omständigheterna har bolaget i huvudsak följande invändningar. Varken räntenivån eller lånevillkoren är konstruerade i syfte att uppnå en skatteförmån. Räntenivån har förhandlats fram med de andra aktieägarna i bolaget, vilka inte skulle gå med på annat än marknadsmässiga räntenivåer. Skillnaden mellan de externa och de interna räntenivåerna beror på skillnaden i kreditvärdighet mellan Investor och bolaget. Om bolaget hade tagit ett externt lån istället för att låna av Investor, via Instoria Holding AB (Instoria Holding), hade räntenivån varit densamma som nu gäller i det aktuella skuldförhållandet. Dessutom är Investor, i avsaknad av koncernbidragsrätt, tvunget att sätta en marknadsmässig ränta. Om Investor skulle sätta en lägre ränta skulle mellanskillnaden bli föremål för uttagsbeskattning hos Investor och bolaget skulle påföras motsvarande räntekostnad. Räntenivån på det interna lånet är därför marknadsmässig, vilket även Kammarrättens i Göteborg dom den 2 april 2014 i mål nr 1262-13 m.fl. ger stöd för. Anledningen till att bolaget inte har betalat vare sig amorteringar eller ränta kontant till Instoria Holding är att bolaget på grund av villkoren i finansieringsavtalen inte har fått några utdelningar eller räntebetalningar på sin utlåning till bolagen i Permobil-koncernen. Även dessa villkor är marknadsmässiga.

Tillskottsfinansiering har inte varit ett alternativ i nu aktuellt fall. Utgångspunkten är att investmentföretag, på grund av den s.k. substansrabatten, inte har möjlighet att lämna tillskott av externt upplånade medel. De särskilda skattereglerna för investmentföretag medför att utdelningsinkomster inte ackumuleras som likvida tillgångar. Investor har därför inte den typen av medel tillgängliga för att finansiera investeringar utan är tvunget att istället ta upp externa lån. Även av A.A:s utlåtande framgår att det förhållandet att det har funnits balanserade vinstmedel inte

innebär att det har funnits likvida medel att tillgå, utan visar bara den del av företagets tillgångar som är finansierat av ägarna. De externa lånen tas upp i god tid före ett eventuellt förvärv för att garantera tillgång till likviditet vid finansieringsbehov, vilket är anledningen till att den externa upplåningen inte har ökat i samband med den interna utlåningen till bolaget. Dessutom måste hänsyn tas till att det finns minoritetsaktieägare i bolaget, vilket medför att det är svårare att finansiera ett förvärv på annat sätt än genom förvärvslån. Skatteverket har därmed inte visat att Investor har kunnat lämna tillskott till bolaget med andra medel än externt upplånade.

Sammanfattningsvis har Skatteverket inte visat på omständigheter som talar för att skuldförhållandet har uppkommit av skatteskal. Istället framgår det av utredningen i målet att bolaget har haft ett reellt finansieringsbehov till följd av ett affärsmässigt motiverat externt förvärv. Av A.A:s utlåtande framgår att det i sådant fall är affärsmässigt att som finansieringsstrategi välja såväl skuldfinansiering som en holdingbolagsstruktur eftersom avkastningen på det egna kapitalet därigenom ökar. Utlåtandet visar även det affärsmässiga i att Investor, med bäst kreditvärdighet i koncernen, tar upp lån externt och vidareutlånar de upplånade medlen till bolaget. Den räntevinst som därigenom uppkommer för Investor motsvarar den vinst som en extern bank skulle ha gjort om bolaget hade tagit ett externt lån. Det är affärsmässigt att denna vinst istället hamnar hos Investor. Skuldförhållandet har således uppkommit till följd av Investors förvärvs- och finansieringsstrategi, som baseras på affärsmässiga överväganden. Det har alltså inte varit fråga om ”aggressiv skatteplanering med ränteavdrag”, vilket enligt förarbetena förutsätts för tillämpning av undantagsregeln.

Skatteverket anser att överklagandet ska avslås och att bolaget inte ska medges rätt till ersättning för kostnader i kammarrätten. För det fall bolaget vinner bifall till sin talan medges skälig ersättning för kostnader i kammarrätten med 100 000 kr exklusive mervärdesskatt.

Skatteverket anför bl.a. följande. Förutsättningarna i presumptionen är uppfyllda vilket innebär att det är Skatteverket som har bevisbördan för att det huvudsakliga skälet till att skuldförhållandet har uppkommit är att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. Skatteverket har genom utredningen i målet visat detta.

Det är inte Investors förvärvs- och finansieringsstrategi som ska bedömas i målet utan det interna skuldförhållandet, d.v.s. Investors lån till bolaget via Instoria Holding. Skuldförhållandet har medfört en väsentlig skatteförmån för intressegemenskapen. Även om räntan är marknadsmässig har ränteintäkterna för Investor redan från början, i huvudsak beroende på skillnader i räntenivåer, betydligt överstigit Investors externa räntekostnader. Denna skillnad har genom kapitaliseringen av räntorna och avsaknaden av amorteringar ökat med tiden. De därigenom betydande räntevinsterna för Investor har aldrig blivit föremål för någon faktisk beskattning eftersom Investor har ett ständigt underskott. Räntekostnaderna har samtidigt kvittats mot koncernbidrag från de verksamhetsdrivande bolagen i Permobilkoncernen, vilket har resulterat i att ett beskattningsled har eliminerats. Detta rubbar den neutralitet mellan indirekt och direkt ägande som lagstiftningen bygger på och skapar ett incitament för att finansiera förvärv med lån istället för med tillskott. Det har varit såväl faktiskt som affärsmässigt möjligt för Investor att lämna tillskott till bolaget.

Utlåtandet av A.A. är allmänt hållet och innebär en förenkling av de faktiska förhållandena. Utlåtandet har inte tagit hänsyn till att det totala skuldbeloppet har ökat väsentligt på grund av att lånen inte har amorterats och att räntorna har kapitaliserats, och inte heller till att Investors räntevinst aldrig tagits upp till beskattning på grund av Investors ständiga underskott. Slutsatsen i utlåtandet, att den totala skatten inom intressegemenskapen tillsammans med den skatt externa långivare erlägger blir densamma oberoende av hur man strukturerar finansieringen, stämmer alltså inte med

de verkliga förhållandena. Utlåtandet bekräftar istället att interna lån via ett holdingbolag medför betydande skattefördelar när omständigheterna är som i nu aktuellt fall.

Kammarrätten har den 12 april 2018 hållit muntlig förhandling i målet inom stängda dörrar. Vid förhandlingen har A.A. på begäran av bolaget hörts som vittne.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Vad målet gäller

Kammarrätten ska ta ställning till om bolaget har rätt till avdrag för vissa ränteutgifter beskattningsåret 2014. Avdragen gäller räntebetalningar om 215 020 000 kr som bolaget har gjort till Instoria Holding, som i sin tur har gjort motsvarande räntebetalningar till Investor.

Instoria Holding, liksom Investor, ingår i samma intressegemenskap som bolaget vilket enligt 24 kap. 10 b § inkomstskattelagen (1999:1229), IL, innebär att ränteutgiften inte får dras av. Det står emellertid klart att beskattningen av den inkomst som slutligen har hamnat hos Investor och som motsvarar bolagets ränteutgift under det aktuella beskattningsåret har varit sådan att bolaget uppfyller förutsättningarna för att få dra av ränteutgifterna enligt den s.k. tioprocentsregeln i 24 kap. 10 d § första stycket IL. Det finns dock ett undantag från tioprocentsregeln i 24 kap. 10 d § tredje stycket, numera fjärde stycket, IL som innebär att en ränteutgift i alla fall inte får dras av om det huvudsakliga skälet till att skuldförhållandet har uppkommit är att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. Frågan är om detta undantag medför att bolaget inte får göra avdrag för ränteutgifterna till Instoria Holding det aktuella beskattningsåret.

Är undantaget från tioprocentsregeln tillämpligt?

I förvaltningsrättens dom redogörs för relevanta omständigheter som rör uppkomsten av det aktuella skuldförhållandet. Sammanfattningsvis har bolaget tagit lån från Instoria Holding, som i sin tur har tagit motsvarande lån från Investor, i samband med förvärv av moderbolaget i Permobilkoncernen 2013.

Kammarrätten instämmer inledningsvis i förvaltningsrättens bedömning att intressegemenskapen genom det aktuella skuldförhållandet har fått en väsentlig skatteförmån. Det som bolaget har fört fram i den delen medför ingen annan bedömning.

Frågan är då om det huvudsakliga skälet till att skuldförhållandet har uppkommit är att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån.

Kammarrätten konstaterar att det är ostridigt i målet att Investors skulder till externa långivare överstiger de fordringar som Investor har på sina intresseföretag. Den i förarbetena angivna presumtionsregeln för investmentbolag är därmed tillämplig (prop. 2012/13:1 s. 252). Detta innebär att utgångspunkten är att det huvudsakliga skälet för att skuldförhållandena har uppkommit *inte* är att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. För att ränteavdrag ändå ska kunna ifrågasättas enligt undantagsregeln bör det enligt nämnda förarbeten även finnas andra omständigheter som talar för att det rör sig om sådana skattefördelar som regeln är avsedd att träffa. Enligt kammarrättens mening innebär detta att Skatteverket, för att avdrag ska kunna nekas, ska visa på sådana omständigheter.

Skatteverket har i sin utredning pekat på omständigheter som i huvudsak rör skillnader i räntevillkoren, beskattningsnivån hos Investor samt möjligheten för Investor att istället för lån lämna tillskott till bolaget.

Kammarrätten noterar att det i förarbetena som exempel på omständighet som, trots att presumtionen för investmentföretag är tillämplig talar för att det rör sig om sådana skattefördelar som undantagsregeln är avsedd att träffa, anges att räntan på de interna lånen avviker på ett märkbart sätt (prop. 2012/13:1 s 252). Vidare anges som generella exempel på omständigheter av betydelse för bedömningen av om skuldförhållandet har uppkommit av skatteskal eller inte, beskattningsnivån hos mottagaren av ränteinkomsten samt möjligheten att istället för lån lämna tillskott (prop. 2012/13:1 s. 253-254).

Det är ostridigt i målet att räntenivån på Investors externa lån har varit lägre än räntenivån på lånet till bolaget. Även om räntenivån på lånet till bolaget skulle vara marknadsmässig kan det mot bakgrund av skillnaden mellan de externa och interna räntenivåerna antas att det senare ligger i det övre spannet för vad som skulle accepteras skattemässigt som en marknadsmässig ränta, jfr. Kammarrättens i Göteborgs dom den 2 april i mål nr 1262-13 m.fl. Detta i kombination med att lånet inte har amorterats och att räntorna har kapitaliserats har medfört att de interna ränteintäkterna för Investor har ökat mycket snabbt. Något stöd för att Investors räntekostnader för den externa upplåningen har ökat på motsvarande sätt har inte kommit fram. Även om räntenivån på det interna lånet håller sig inom ramen för vad som kan godtas som marknadsmässigt blir resultatet av det aktuella skuldförhållandet att Investor har fått en betydande räntevinst. Räntan på det interna lånet kan därför enligt kammarrättens mening anses ha avvikit på ett sådant märkbart sätt som avses i förarbetena.

Bolaget har anfört att även villkoren i finansieringsavtalen, innebärande att lånet inte har amorterats och att räntan har kapitaliserats, är marknadsmässiga och således att det inte har varit fråga om konstruerade avtal i syfte att uppnå en skatteförmån. Även om villkoren skulle vara marknadsmässiga anser kammarrätten att hänsyn i detta sammanhang måste tas till beskattningsnivån hos Investor. Till följd av de aktuella villkoren har

räntekostnaderna ökat mycket snabbt. Dessa kostnader har kunnat kvittas mot koncernbidrag från de vinstgenererande bolagen i Permobilkoncernen vilket har medfört att beskattningen av vinsterna i dessa i princip har uteblivit. Samtidigt har motsvarande ränteintäkter inte beskattats hos Investor. Investor har i egenskap av investmentbolag med åtnjutande av de särskilda skatteregler som gäller för dessa ett i det närmaste evigt underskott, t.ex. genom att utdelningen är avdragsgill. Investor förfogar på så sätt över underskottets storlek och det saknar betydelse mot vad räntan har dragits av, det väsentliga är att ingen beskattning av ränteintäkterna faktiskt har skett. Dessa förhållanden har resulterat i att vinsten i portföljbolagen i Permobilkoncernen inte har beskattats.

En grundläggande princip inom svensk företagsbeskattning är att ett aktiebolags vinst ska beskattas först hos bolaget genom inkomstbeskattning och sedan hos aktieägaren genom beskattning av utdelning. I detta fall har det första ledet i denna av lagstiftaren avsedda dubbelbeskattning eliminerats. Bolaget har invänt att ett externt lån till bolaget skulle ha gett samma resultat. Kammarrätten konstaterar emellertid att ränteintäkten i ett sådant fall skulle ha hamnat hos den externa långivaren. Eftersom denne inte träffas av de särskilda beskattningsreglerna för investmentföretag skulle ränteintäkten inte undgå beskattning av den anledningen. Den avsedda dubbelbeskattningen skulle därmed ha upprätthållits. Intresset av att förhindra att dubbelbeskattningen sätts ur spel och att neutraliteten mellan indirekt och direkt ägande upprätthålls har av Högsta förvaltningsdomstolen tillmätts stor betydelse vid tillämpningen av en bestämmelse som rör definitionen av ett investmentföretag, se RÅ 2008 ref. 14. Detta bör enligt kammarrättens mening även beaktas vid tillämpningen av undantaget från tioprocentsregeln på skuldförhållanden där ett investmentbolag lånar ut pengar till ett intressebolag.

Kammarrätten anser att det förhållandet att räntan avviker på ett märkbart sätt tillsammans med kapitaliseringen av räntekostnaden och möjligheten

för Investor att styra över beskattningsnivån med styrka talar för att det huvudsakliga skälet för det aktuella skuldförhållandets uppkomst är att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån.

Ytterligare en fråga är om Investor istället för att ge lån har kunnat lämna ett tillskott till bolaget. Enligt förarbetena bör det vid denna bedömning, på grund av den s.k. substansrabatten, beaktas om investmentföretaget har finansierat de interna lånen med externt lånade medel. Vid tillämpningen av undantagsregeln bör utgångspunkten vara att dessa inte har möjlighet att lämna tillskott istället för lån men att det alltid kommer att vara omständigheterna i det enskilda fallet som blir avgörande för om det föreligger avdragsrätt (prop. 2012/13:1 s. 253). Kammarrätten konstaterar att även om Investors redovisade fria egna kapital inte per automatik medför att det har funnits motsvarande likvida medel att tillgå för förvärvet, talar den omständigheten att Investor faktiskt har lämnat ett tillskott för att delvis finansiera det aktuella förvärvet för att det har varit möjligt, såväl faktiskt som affärsmässigt. Förekomsten av minoritetsaktieägare i bolaget medför ingen annan bedömning. Detta vinner även stöd av B.B:s vittnesmål i förvaltningsrätten där han uppgav att Investor valde lånefinansiering mot bakgrund av att avkastningen framstod som attraktiv samt att en återbetalning av ett tillskott hade varit en skattepliktig intäkt, vilket man ville undvika.

Mot denna bakgrund, även med beaktande av att det externa förvärvet har varit affärsmässigt motiverat och att det har funnits affärsmässiga överväganden bakom finansieringsstrategin, anser kammarrätten att Skatteverket har visat att det huvudsakliga skälet till att skuldförhållandet har uppkommit är att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. Undantaget från tioprocentregeln är därmed tillämpligt, vilket innebär att bolaget inte får göra avdrag för de aktuella ränteutgifterna till Investor under beskattningsåret 2014. Överklagandet ska därför avslås i denna del.

Ersättning för kostnader

Kammarrätten instämmer i förvaltningsrättens bedömning att bolaget får anses skäligen tillgodosett med ersättning om 42 000 kr för arbete med målet i förvaltningsrätten. Bolagets överklagande ska därför avslås även i denna del.

Vad gäller kostnader i kammarrätten får bolaget anses berättigat till viss ersättning på grund av att målet avser frågor som är av betydelse för rättstillämpningen. Med hänsyn till målets omfattning anser Kammarrätten att det är skäligt med ersättning för kostnader med 25 000 kr exklusive mervärdesskatt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 3).

Marie Jönsson
lagman
ordförande

Magnus Mathiasson
kammarrättsråd

Caroline Holmberg
tf. assessor
referent

Dino Susic
föredragande jurist